

Véget ért az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának soros magyar elnöksége

2021. november 17-én fejeződött be Magyarország Európa Tanács Miniszteri Bizottságában (ET MB) betöltött féléves soros elnöksége, amely feladatot az ország 2021. május 21-től látott el, és amelyet hazánk tegnapelőtt Olaszországnak adott át. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az eddigi gyakorlat alapján értékelte és összefoglalta a magyar elnökség eredményeit, az olasz külügyminiszter, Luigi di Maio pedig ismertette a soron következő hat hónapos olasz elnökség prioritásait.

A lezáruló magyar elnökség célkitűzéseit tekintve a nemzeti kisebbségek hatékony védelmének előmozdítását, a vallásközi párbeszédet, a jövő generáció témakörén belül a gyermekek jogait, a fiatalok részvételét és a roma felzárkóztatást, illetve a technológiai és környezeti kihívásokat helyezte a középpontba. A magyar elnökséget értékelő ET MB dokumentum a célkitűzéseket sorra véve összegezi az egyes témakörökben elért eredményeket, megvalósuló programokat.

A nemzeti kisebbségek hatékony védelmének előmozdítása első helyi prioritásként szerepelt a magyar elnökség programjában, és e témakör megvitatása érdekében az elnökség során Magyarország négy konferenciát szervezett strasbourgi és budapesti helyszínekkel, magas rangú politikai és szakmai előadók részvételével. A konferencia témái az ET nemzeti kisebbségvédelmi sztenderdjeinek eredményei és kihívásai; az NGO-k és kutatóintézetek szerepe az ET nemzeti kisebbségvédelmi normáinak támogatásában; a nemzeti kisebbségvédelemmel kapcsolatos jó gyakorlatok, illetve a kisebbségi identitás európai perspektívái voltak. Emellett a magyar elnökség ideje alatt, 2021. szeptember 7-én Portugália aláírta a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját.

A vallásközi párbeszéddel kapcsolatos célkitűzés érdekében több találkozóra is sor került, például informális egyeztetésre az antiszemitizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos európai kihívások és perspektívák témakörében. A magyar elnökség során, 2021. szeptember 14-én a Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottság (ECRI) közzétette aktualizált, az antiszemitizmus megelőzéséről és az azzal kapcsolatos küzdelemről szóló 9. számú általános politikai ajánlását. Október 13–15. között megrendezésre került *A modern kori*

Európa pillérei – a vallási közösségek együttélése elnevezésű szimpózium is Debrecenben, ami a közös értékeket, a felelősségvállalást és az erkölcsi kihívásokat helyezte a középpontba.

A jövő generáció, a gyermekek jogai, a fiatalok részvétele és a roma felzárkóztatási prioritáshoz kapcsolódva a magyar elnökség olyan eseményeket szervezett, amelyek a koronavírus-járvány fenti csoportokra gyakorolt hatásával foglalkoztak, illetve különös figyelmet szentelt az ország az Európai Szociális Charta létrehozása 60. évfordulójának is. Ennek alkalmából október 18-án Strasbourgban magas rangú panelbeszélgetésre került sor. Emellett október 7-én, a Miniszteri Bizottság 131. ülészakán elfogadott döntés alapján az állandó képviselők a koronavírus-járvány pusztító társadalmi és gazdasági következményei és a szociális jogokra való negatív hatása miatt ad hoc munkacsoportot hoztak létre az Európai Szociális Charta rendszerének (GT CHARTE) fejlesztésére, amely a magyar elnökség alatt kezdte meg munkáját.

A prioritás témakörében több konferenciát is rendeztek, többek között szeptember 22–24. között Budapesten a romák bevonásáról a korai gyermekkortól a foglalkoztatásig, illetve október 7–8-án, Budapesten a gyermekek és fiatalok jogairól, lehetőségeiről és jólétéről a digitális korban. A romák és vándorlók ügyeivel foglalkozó szakértői bizottság (ADI-ROM) 4. találkozója szintén az elnökség alkalmával, október 27–29. között ülésezett.

A technológiai kihívások célkitűzéssel összefüggésben szintén több esemény zajlott le az említett féléves időszakban. Magyarország az Európa Tanáccsal karöltve szervezte meg október 5-én az igazságügyi miniszterek találkozóját, akik az igazságszolgáltatásban jelen lévő digitalizációval kapcsolatos eredményeket és kihívásokat vitatták meg, beleértve a bírói eljárások során alkalmazott elektronikai eszközök és a mesterséges intelligencia megfelelő, jogszerű használatát. November 16–18. között rendezték meg az Octopus konferenciát, amelyen a kiberbűnözés témakörével foglalkozó szakértők, illetve különböző nemzetközi NGO-k cseréltek tapasztalatot. A konferencia első napján, november 16-án ünnepelték a Budapest Egyezmény létrehozásának 20. évfordulóját, illetve elfogadták a dokumentum második kiegészítő jegyzőkönyvét a kibővített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok közzétételéről. A magyar elnökség a mesterséges intelligencia témájában is szervezett néhány eseményt, mint például az október 26-i, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szabályozásról és az azzal összehangolt politikák jelenlegi és jövőbeli kihívásairól szóló konferenciát.

A környezeti kihívások áttekintése érdekében az elnökség során magas szintű panelre került sor a környezetről és az emberi jogokról, a biztonságos,

egészséges és fenntartható környezethez való jogról, valamint a Parlamenti Közgyűlés negyedik ülésszakán egész napos ülést szentelt a témának. Emellett szintén a Parlamenti Közgyűlés hét jelentést fogadott el az ET fontos szerepéről az egészséges környezethez való jog biztosításában, valamint az éghajlatváltozás jövőbeli politikai vonatkozásairól. A magyar elnökség és az ET közös szervezésében valósult meg május 26–27-én az Európai Tájvédelmi Egyezményről szóló 11. konferencia, valamint október 21-én, a táj nemzetközi napja alkalmából az Egyezményről szimpóziumot tartottak Budapesten, az Európa Tanács Ifjúsági Központjában. A 9. Világforum a Demokráciáért november 8–10. között került megrendezésre Strasbourgban, ami a „Megmentheti-e a demokrácia a környezetet?” kérdést helyezte a középpontba.

A fent megnevezett prioritások, témakörök mellett az elnökség keretében számos kulturális program valósult meg Strasbourgban, többek között koncertek, kiállítások, filmvetítések, színházi produkciók, divatbemutató. Ezek közül kiemelhető, a teljesség igénye nélkül, a Virtuózok koncertje, Máté Bence fotókiállítása, a Magyar Filmfesztivál, Kovács Erika tervező divatbemutatója vagy a Magyar Állami Népi Együttes fellépése. A magyar elnökségi időszak értékeléséről, eredményeiről szóló dokumentum az ET hivatalos honlapján angol nyelven érhető el.¹

Szijjártó Péter a magyar elnökséggel kapcsolatos Facebook-üzenetében elmondta, hogy az elmúlt fél év sikeresnek tekinthető, mivel az ország számára fontos témakörökre, „a klasszikus európai értékekre irányította a tagállamok figyelmét, amelyek most támadás alatt állnak Európában”. Emellett külön kiemelte a nemzeti kisebbségek ügyét, azt, hogy „jogosan várjuk el a többi európai országtól, a szomszédainktól, hogy a magyar nemzeti közösség jogait tartsák tiszteletben. Strasbourgban a nemzeti kisebbségek védelme azért is fontos feladat, mert Brüsszelben gyakorlatilag rácsapták az ajtót a nemzeti kisebbségekre”.

Az elnökséget átvevő Olaszország 2022 májusáig prioritási területként három témakört határozott meg, amelyek a közös elvek és értékek melletti újbóli elköteleződés, a nők szerepvállalásának, illetve a gyermekek és fiatalok jogainak erősítése, valamint az emberközpontú jövő építése és kialakítása.

2021. november 19.

¹ Council of Europe: *Italy Takes Over the Chairmanship of the Committee of Ministers* (2021. november 21.).

Felhasznált irodalom

Council of Europe: *Italy Takes Over the Chairmanship of the Committee of Ministers* (2021. november 21.). Online: www.coe.int/en/web/portal/-/italy-takes-over-the-chairmanship-of-the-committee-of-ministe-1